

Zápis z mimořádného zasedání AS FHS UK konaného 18. 4. 2011

Prezenční listina:

***přítomni:** K. Bujárková (do 20:00), L. Císařovská, J. Homolka, J. Horský, A. Kochari, H. Novotná, J. Novotný, M. Seligová, A. Svoboda, V. Tomášek*

***omluveni:** A. Novák, O. Hudeček, S. Muhič Dizdarevič*

Jednání bylo zahájeno v 17.00

Jednání zahájil předseda AS Aleš Svoboda, který seznámil přítomné s harmonogramem připomínkování Pracovního návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách od MŠMT a z toho vyplývajícími důvody mimořádného zasedání. Předseda AS následně navrhnul tento program jednání:

1. Schválení návrhu zápisu jednání AS UK FHS ze dne 7. dubna 2011
2. Pokračování debaty nad Pracovním návrhem věcného záměru zákona o vysokých školách
3. Různé

Navržený program zasedání byl schválen tichým souhlasem.

1. Schválení návrhu zápisu jednání AS UK FHS ze dne 7. 4. 2011

Vojtěch Tomášek seznámil přítomné se změnami, které učinil v první verzi návrhu zápisu z minulého zasedání. Při jednání byly navrženy některé úpravy, na jejichž základě V. Tomášek zápis mírně přeformuloval.

AS FHS schvaluje zápis jednání ze dne 7. 4. 2011 ve znění navržených úprav.

Pro: 9

Proti: 0

Zdrželi se: 1

Schváleno

2. Pokračování debaty nad Pracovním návrhem věcného záměru zákona o vysokých školách

AS FHS UK pokračoval v debatě a připomínkování Pracovního návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách podle harmonogramu MŠMT, který do 30.4. 2011 vyžadoval podrobné připomínky k první a druhé části Pracovního návrhu. Z následné debaty nad jednotlivými paragrafy 1. a 2. části vzešlo podrobné usnesení pod názvem *Podrobné připomínky Akademického senátu Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze k 1. a 2. části Pracovního návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách* (jeho plné znění viz přehled usnesení).

Pro: 8

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Schváleno

Příští zasedání bylo předběžně stanoveno na 5. 5. 2011 od 16.00.

Přehled schválených usnesení:

142. V tomto dokumentu navazujeme na prohlášení AS FHS UK *Koncepční připomínky Akademického senátu Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze k Pracovnímu návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách* ze dne 17.3. 2011, ve kterém upozorňujeme na vágnost formulací předkládaného pracovního návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách (dále jen návrh zákona). Tato vágnost a často tudíž i nesrozumitelnost formulací významně stěžuje konstruktivní diskuzi nad jednotlivými částmi návrhu zákona.

Domníváme se, že k danému návrhu zákona lze obecně přistoupit dvěma způsoby:

I. Principiálně odmítnout Návrh jako celek.

Lze opakovaně argumentovat tím, že stav VŠ v dnešní době nevyžaduje nový zákon. Byla by vhodná jen jeho určitá novelizace, např. možnosti uzavírání dlouhodobých rámcových dohod vysoké školy s MŠMT o financování a činnosti VŠ.

II. Návrh vzít za základ k diskusi a prosazovat jeho úpravy. V tomto případě předkládáme tyto podrobné komentáře:

§ 1:

Požadujeme, aby v dokumentu bylo explicitně uvedeno, že zákon vychází z principu akademických svobod, principu samosprávy a z toho se odvíjejícího principu institucionální autonomie VŠ. Zdůvodnění: stávající návrh zaměňuje akademické svobody i samosprávu za autonomii.

§ 4 a 9:

Pokud je záměrem zákona stanovit diferenciaci VŠ podle typu, je namístě stanovit zákonným způsobem přesná a jasná kritéria odlišující jednotlivé typy VŠ. Stávající návrh zřetelně nediferencuje podle typu činnosti na jednotlivých typech VŠ.

§ 13:

Zákon by měl pro (veřejné) vysoké školy univerzitního typu - tak jak to činí stávající zákon, Hlava II. - explicitně počítat s jejich členěním na fakulty s tím, že na těchto fakultách funguje jejich samospráva a další jejich orgány, tj. měl by mluvit o akademickém senátu fakulty, o děkanovi fakulty (jeho ustanovování do funkce by mělo být ošetřeno stejně, jako je tomu dnes) a vědecké radě fakulty.

Zdůvodnění: Je nemyslitelné, aby se tak heterogenní pole, jako je univerzita se svou oborovou pestrostí, řídilo direktivně jen z rektorátu pomocí jmenovaných ředitelů částí VŠ tak, že by jednotlivé fakultní akademické obce neměly žádný prostředek své samosprávy a kontroly vůči chodu příslušné části VŠ.

§ 15:

Mezi povinnými orgány VŠ chybí vědecká rada, orgán pro disciplinární řízení a kvestor.

Doporučujeme zachovat dělení podle stávající zákonné úpravy Hlava I., § 7.

§ 16:

Při postupech výběru rektora jednoznačně trváme na variantě A, dokonce jsme přesvědčeni, že varianta B popírá princip akademické samosprávy.

K působnosti rektora: Pokud je AS voleným orgánem akademické obce, lze za jediný zcela legitimní důvod pro rozpuštění AS považovat skutečnost, že se AS po dobu 3 měsíců není schopen sejít v usnášeníšopném počtu.

§ 17:

Za zásadní považujeme výslovné zakotvení principu, že AS je voleným zastupitelským orgánem, který volí členové akademické obce.

Zdůvodnění: Navrhované znění totiž nevyklučuje takové čtení, že by AS mohl být i jmenován. Zároveň považujeme za významné explicitně uvést, že AS volí kandidáta na rektora (v případě fakultních senátů děkana).

Požadavek poměru zastoupení docentů a profesorů v AS je nepřijatelný vzhledem k tomu, že je zastupitelským orgánem akademické obce).

§ 18:

Schvaluje-li Správní rada (dále jen SR) statut VŠ po jeho předchozím schválení v AS, mělo by být jasně stanoveno, že SR nemůže statut při této příležitosti reformulovat, ale buď schválit, nebo vrátit senátu k přepracování s věcnou výhradou, proč tak činí. Pokud by statut nebyl po přijetí v AS ani podruhé schválen v SR, nastalo by dohodovací řízení (§ 19), k němuž by měl být učiněn doplněk (viz níže).

Má-li být SR zastoupením veřejnosti a zároveň správním orgánem VŠ, doporučujeme, aby bylo jmenování SR ve výsostné kompetenci VŠ a zároveň bylo stanoveno jako zákonná povinnost. Členové SR nesmí být v pracovním ani studijním poměru k příslušné VŠ. Zároveň je vhodné zvážit, aby byli kandidáti SR navrhováni občanskými sdruženími, vědeckými a veřejnými institucemi.

Považujeme za vhodné, aby bylo výslovně ukotveno, že členství ve SR je neplacenou veřejnou funkcí.

Doporučujeme vypustit kompetenci SR sjednávat s rektorem smlouvu o výkonu funkce a rozhodovat o jeho odměňování.

§ 19:

Proces dohádovacího řízení není vymezen až do jeho úplného konce. Navrhujeme:

1) vrátit se k variantě, kterou obsahoval Návrh věcného záměru zákona o VŠ z doby ministra Lišky: Pokud by se SR či AS svojí dvoutřetinovou většinou během měsíce vyslovil(a) proti výsledku dohádovacího řízení, věc by se projednávala ve společném zasedání AS a SR s tím, že by zde každý zúčastněný měl hlas stejné váhy a z definice zákona by byl počet členů akademického senátu vysoké školy dvojnásobkem počtu členů správní rady.

2) Zamítavé stanovisko SR musí být přehlasováno alespoň 2/3 členů AS.

§ 20:

Odborné VŠ nebo specializované VŠ by měly mít zachovány stejnou možnost samosprávy jako veřejné VŠ.

§22:

K Agentuře pro kvalitu vysokého školství se podrobně vyjádříme v podrobných komentářích k příslušným částem návrhu zákona v příštím dokumentu.

§ 25:

Principiálně nesouhlasíme s tím, aby se z titulů docentů a profesorů stala funkční místa. Doporučujeme ponechat stávající systém habilitačního a profesorského řízení (viz § 70-77 stávajícího zákona o VŠ).

Vedle této změny obsahu akademických hodností kritizujeme též možnost dosáhnout této hodnosti s pouhou kvalifikací 2. cyklu. Také odnímání titulu docenta je zcela nevhodné. Stačí, že ten, kdo odejde z pozice akademického pracovníka, se do ní - na funkční místo docenta - nemůže zpětně dostat jinak, než výběrovým řízením.

§ 26:

Viz námitky u § 25.

§ 27:

Považujeme za vhodné doplnit, že také v případě univerzitních VŠ by mělo platit, že vyučující může být pouze ten, kdo dosáhl minimálně 2. vysokoškolského vzdělávacího cyklu.

§ 28:

Neshledáváme žádný důvod, proč by pracovní poměr akademických pracovníků, kteří nejsou docenty nebo profesory, měl být sjednáván výhradně na dobu určitou, a proč by nárok na tvůrčí volno měli mít právě jenom docenti a profesori.

§ 31:

Požadujeme explicitní uvedení práva studenta studovat v rámci jednoho i více studijních programů.

§ 32:

Za problematické pokládáme absenci zakotvení pozice fakult. Považujeme za funkční, aby právě fakulty měly vlastní disciplinární komise.

Disciplinární komise má mít pravomoc vznést návrh na odebrání titulu. Požadujeme dopracovat popis dalšího řízení odebrání titulu.

§ 33:

Právě zde by mělo být zákonem zakotveno, že i jednotlivé fakulty mají svůj status.

§ 35:

Vzhledem k prosazovanému principu samosprávy je tento bod nadbytečný.

§ 40:

Považujeme za problematické uzavírání rámcových smluv se soukromými vysokými školami. Soukromé VŠ mohou v tržním prostředí veřejné VŠ doplňovat.

Zapsal

Vojtěch Tomášek